

ŠUME

U

SLAVONSKOJ PODRAVINI.

OPISAO

STJEPAN HANKONYI,

ŠUMAR VLASTELINSTVA VALPOVO U SLAVONIJI.

(PRESTAMPANO IZ „ŠUM. LISTA“ 1890.)

U ZAGREBU.

KNJIGOTISKARA I LITOGRAFIJA C ALBRECHTA.

1890.

Šume u slavonskoj Podravini.*

Poglavlje prvo.

Obćenito.

Šume u slavonskoj Podravini izključivo su šume listače, uzgojem većinom visoke, a nješto i nizke šume.

Vladajuća vrst drva u visokih šumah je hrast lužnjak (*Quercus pedunculata*, Erh.), a nuzgredne vrsti jesu: bukva (*Fagus sylvatica*), grab (*Carpinus betulus*), jasen (*Fraxinus excelsior*), briest (*Ulmus campestris*), pozna lipa (*Tilia parvifolia*), klen (*Acer campestre*), cer (*Quercus cerris*), jagnjed (*Populus nigra*), brekinja (*Pyrus terminalis*), crna jalša (*Alnus glutinosa*), zatim još divlja jabuka i kruška (*Pyrus Malus* i *Pyrus communis*). Od ovih vrstih drveća nalaze se cer i brekinja samo mjestimice i sasma osamljeni, a jagnjed i crna jalša u nizkih položajih i kraj potoka i močvara.

Niske šume sastoje poglavito iz jagnjeda, biele topole (*Populus alba*), trepetljike (*Populus tremula*), crne i biele jalše (*Alnus glutinosa* i *A. incana*), vrbe biele i mačkovine (*Salix alba* i *S. caprea*), briesta i napokon hrasta, koji se većinom samo mjestimice nalazi, ili sačinjava gdjegdje takodjer omanje skupine.

Osim toga pokušalo se je umjetnim načinom uvrstiti u visoke šume na odgovarajućoj stojbini bieli i crni bor, i to radi pribave crnogoričnog gradivog drva, ali je taj pokus uspjeo samo djelomice sa bijelim borom, ter se je u obće odustalo od toga nasadjivanja s razloga, što je prije svega manjkalo za isto većih prikladnih površina, i što su osim toga ove četinjače kao riedkost u ovih krajevih bile preveć izvrgnute napadajem divljači. Prama različitim bonitetom tla, koje te šume zapremaju, jest dakako i rast drvlja različit, ali u cijelom uzeto izvrstan, pošto je tlo osobito u nižih položajih veoma krepko, a ta se izvrstnost u rastu ponajpače pokazuje kod samoga hrasta. Nu akoprem ovaj u nižih položajih izvrstno uspieva, to se ipak pojavljuje na njem u kasnijoj dobi često crvena trulež i osušenje vršaka uslied prevelike gdjegdje vlage.

* Na pisanje predstojećega djela sklonula je pisca ponajviše ta okolnost, što naša hrvatska šumarska literatura ne posjeduje do sada opis — koliko moguće — svih važnijih šumsko-gospodarstvenih odnošaja naše slavonske Podravine, sakupljene u jedinstvenoj cjelini, već kojegdje više ili manje samostalno obradjene u časopisih i raznih brošurah.

Mnoga mjesta ovoga spisa obradjena su na temelju radnja vrloga strukovnjaka, začasnog člana našega šumarskoga društva, ravnatelja dobara, — prije šumarnika — Adolfa Danhelovsky-a, i to osobito poglavje o upotrebljivanju, pa je obzirom na važnost toga poglavja i obraćena izradbi istoga osobita pozornost.

Želeći, da iova radnja doprinese svoju k popunbi našeg hrvatskog šumarskog knjižtvu, predaje pisac istu na blagohotno razsudjivanje štovanomu našemu šumarskom občinstvu.

U razmjeru sa šumskom površinom prilično je velik broj grabežljive zvjeradi, osim vuka, koji se ne nalazi baš u onoj mjeri, kako bi se to pričinjalo u prvi mah s obzirom na zgodna mu pristaništa; uzrok tomu može se smatrati uspješno tamanjenje vukova čestimi lovovi i trovanje u zimsko doba.

Srne su se znatno umnožale od onoga vremena, odkad su se povećale branjevine i uzrasle mlade sastojine.

Zeceva nema više onoliko, koliko ih je bilo nekada, jer su mu broj decimirali mnogobrojni mu neprijatelji.

Osim lova na razne ptice, kao patke, trčke, prepelice i t. d. napomijemo još onaj na šumske šljuke. Taj je lov u ovih stranah bio uvek veoma izdašan, pak su tom prigodom često posjećivale naše krajeve mnoge visoke osobe i prijatelji lova.

Ribarenje je u vodah, koje se nalaze u šumi, tako rekav bez važnosti, pak se ograničuje na dobu poplava, kad iz Drave i iz ovećih potoka nadodaju ribe razne vrsti u ovećoj množini i u šumu, a sama lovina znade biti gdjekad i obilna, ali uvek dakako riedka i slučajna.

S a d r ž a j.

Šume u slavonskoj Podravini.

	Poglavlje	Strana.
O b Ć e n i t o		
1. Visoka šuma	2	
2. Nizka šuma	14	
Poglavlje drugo.		
U z g o j i č u v a n j e š u m a		
1. Visoka šuma	19	
2. Nizka šuma	31	
Poglavlje treće.		
U p o t r e b l j i v a n j e		32
1. Glavni užitak		33
a) Francezke dužice		40
b) Njemačke dužice		54
c) Mostnice i ina laktovina		83
d) Kolarska gradja		90
e) Koritari i kopanjari		93
f) Ino manje tvorivo		96
2. Nuzgredni užitci.		
a) Drvo		97
b) Ugljen		100
c) Žirovina		100
d) Šiška		101
e) Pašarina		101
f) Ini proizvodi		101
g) Lov i ribarenje		101

